

Norsk
Kennel Klub
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Veterinærtjenester innen familiedyrsektoren

med spesielt fokus på hund

Espen Engh, Norsk Kennel Klub

Kort om Norsk Kennel Klub

Hundeeiernes organisasjon

- Stiftet 1898
- 92 raseklubber, totalt 242 medlemsklubber
- 73.000 medlemmer, totalt 93.000 medlemskap
- Kontorer på Bryn i Oslo

Betydningen av sports- og familiedyr

Hund og andre familiedyr til nytte og glede:

- Dokumentert positiv virkning på folks helse
- Stor positiv (psyko-) sosial betydning som medlem av familien
- Viktige nyttefunksjoner: bruks- og tjenestehunder; jakthunder, politihunder, førerhunder, servicehunder, redningshunder og andre typer ettersøkshunder

“My therapy is quite simple: I wag my tail and lick your face until you feel good about yourself again.”

Betydningen av sports- og familiedyr

Økonomisk betydning:

- salg av dyr
- dyrefôr
- utstyr
- dyrehelsetjenester og medisinsk behandling
- forsikring
- aktiviteter (konkurranser, utstillinger mm)

Totalproduktet (GNP) av hundesporten har blitt utregnet til å være større enn av saueneæringa.

Etterspørsel etter veterinærtjenester i dag og i framtida

- **Dyreeiers behov**
- **NKKs behov**
- **Samfunnets behov**

Etterspørsel etter veterinærtjenester

Dyreeieres behov

- Pålitelige allmenne veterinærtjenester av god kvalitet, inkludert akuttvakt
- Forebyggende helsearbeid og rådgivningstjeneste
- Henvisning til spesialist ved behov
- Bedre tilgang til spesialister innenfor felt som onkologi, nevrologi, hud m.fl.
- Helhetlig kompetanse atferd-helse
- Kommunikasjonsevne med dyreeierne
- Ansvarlig avveining i forhold til kostnader – økonomisk og etisk

Etterspørsel etter veterinærtjenester

NKKs behov:

- Spesiell diagnostisk kompetanse; HD, AD, spondylose m.m.
- Tilgang til og kompetanse på bruk av avansert utstyr (eks MR, BAER-testing)
- Forskning og utvikling innenfor sentrale felt, eksempelvis arvelige sykdommer
- Spesialkompetanse på reproduksjon, inkl. kunstig sædooverføring
- Kunnskap om hundehold og hundesport generelt
- Spesialistkompetanse på rasespesifikke sykdommer
- Avlsarbeid; praksisk avlsarbeid og avlsrådgivning

Knowing how it could change the lives of canines everywhere, the dog scientists struggled diligently to understand the Doorknob Principle.

Etterspørsel etter veterinærtjenester

Samfunnets behov:

- God grunnkompetanse hos nyutdannede veterinærer
- Større kunnskap om familiedyrenes betydning for samfunnet og enkeltmennesket
- Kunnskap om dyrevelferd
- Etisk virksomhet - grensesetting
- Dokumentasjon, journalføring
- Forskningskompetanse, ikke minst komparativ forskning – bl.a. hund og gnagere

Veterinær grunnutdanning

- **Teori: neppe dramatiske endringer, men mer vekt på atferd og velferd.**
- **Praksis/klinikk: tilegning av praktiske ferdigheter og kundebehandling, minst på dagens nivå. NVH på Ås.**
- **Linjedeling/spesialisering under grunnutdannelsen?**

Behov for spesialisering

- Skal enhver veterinær i framtida kunne jobbe med smådyr og utføre alle (de fleste) prosedyrer – som i dag?
- Eller bør vi bevege oss mot en ytterligere linjedeling av veterinærstudiet og en spesialisert autorisasjon?
- NKK ønsker seg en hensiktsmessig videreutdanning etter fullført grunnstudium som resulterer i en spesialisert smådyrautorisasjon og med mulighet for ytterligere spesialisering – primært på fagområder. Alternativt direkte spesialisering på fagområder.

Behov for spesialisering - art

Dagens situasjon:

- Eksisterende spesialisering til allmenn spesialist smådyr – autorisert av LD.
- Andre spesialistretninger:
  - Produksjonsdyr
Hest
  - Akvakultur
  - Næringsmiddelhygiene.

Framtiden:

Vurdere mulig behov for spesialistutdanning for hund/katt, fugl, krypdyr m.fl.

Behov for spesialisering - fagområde

Dagens situasjon:

- Diplomate-ordninger (ECVIM, ECVS, ECVD etc)
  - Kirurgi
  - Hudsykdommer
  - Indremedisin
  - Billeddiagnostikk m.m.

Svensk ordning

Spesialisering (del 2) med autorisasjon på, bl.a.

- Onkologi
- Hudsykdommer
- Kirurgi

Behov for spesialisering

Ytterligere behov for norske spesialiseringsordninger –
eksempler:

- Kirurgi/ortopedi
- Indremedisin
- Onkologi
- Nevrologi
- Hudsykdommer
- Reproduksjon, kunstig sædoverføring m.m.
- Velferd
- Avl (avlsmetodikk, populasjonsgenetikk, bekjempelse av arvelige sykdommer)

Spesialisering må baseres på videreutdanning, enten som del 2 etter spesialisering på smådyr eller direkte.

Behov for spesialisering - fagområde

Annen spesialisering - dagens situasjon

- *Øyelysning* (attestutsteder for arvelige øyesykdommer) krever videreutdanning 3-4 år, DNV-godkjenning.
- *Røntgenfotografering: HD, AD, spondylose* for avlesning av røntgenbilder i NKK kreves at veterinærer har et spesialkurs .

Behov for spesialisering - et eksempel

Sentral registrering av **patellaluksasjon** hos en lang rekke raser:

- Raseklubbene ønsker sentral registrering av resultatene for å benytte resultatene i avlsarbeidet.
- Faste, pålitelige diagnosekriterier krav for å starte sentral registrering.
- Dagens situasjon: enhver veterinær kan skrive attest, altfor stor variasjon i kompetansen.
- Diagnostisering og utsteding av attester mht patellaluksasjon er av uakseptabelt variabel kvalitet, diagnosen er for lite konstant dersom samme hund undersøkes av flere veterinærer.
- Sverige: kun smådyrspesialister kan utstede patella-attest. Men Sverige har 230 spesialister, Norge har 19 hvorav minst 10 i Oslo-området.
- NKK vurderer å innføre krav om spesialistkurs for å registrere diagnosen

Behov for spesialisering - et eksempel til

- Syringomyeli hos cavalier king charles spaniel og andre raser
- Diagnostisering krever MR-utstyr og spesialkompetanse
- Pr. i dag kun 2 steder i Norge der MR-undersøkelse av hund kan utføres.
- I praksis svært vanskelig å få stilt diagnosen, og mulighet for avlsarbeid/bekjempelse begrenses.

Behov for etterutdanning

- Smådyrmedisin et område i rivende utvikling: ny kunnskap, nye metoder, nytt utstyr, nye medikamenter m.m.
- Stiller store krav til etterutdanning.
- Ikke generelle krav om etterutdanning pr. i dag
- Ordning med regodkjenning for spesialister og diplomater.
- Klinikkgodkjenningsordning for smådyrklivner (DNV) bidrar til oppdatering av litteratur og prosedyrer.

Spesifikke krav om etterutdanning etter en tidsperiode (for eksempel 5 år) bør vurderes.

En forbedret framtidig veterinærutdanning

Copyright 2002 by Randy Glasbergen. www.glasbergen.com

“The ‘new and improved’ part is this little sticker we’ve added that says ‘new and improved’.”